

Handläggare
Kamilla Nerell
08-508 266 34

Till
Exploateringsnämnden
2024-09-26

Motion av Annika Elmlund och Dennis Wedin, båda (M), om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Sverker Henriksson
Biträdande förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Exploateringskontoret har mottagit en remiss från kommunstyrelsen angående ett förslag om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt berörda nämnder och bolagsstyrelser att tillse att kajstrategin efterlevs fullt ut i syfte att förbättra stadslivet vid kajerna och att utveckla Stockholm som en attraktiv sjöfartsstad samt att uppdra till Stockholms Hamn AB att se över

Exploateringskontoret
Projekt öst

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 266 34
Växel 08-508 276 00
kamilla.nerell@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

vattenspegeln vid och intill våra kajer och hamnar i syfte att forma en gestaltungsstrategi. Slutligen föreslår motionärerna att berörda nämnders och bolags efterlevnad av kajstrategin årligen följs upp och redovisas.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat ”Motion av Annika Elmlund och Dennis Wedin (båda M) om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet” till kontoret. Sista svarsdag är 2024-10-22.

Motionärerna anger att våra kajer är populära platser och det är därför viktigt att det erbjuds god möblering, utsiktsplatser och att kajerna är tillgänglighetsanpassade. I juni 2022 antog kommunfullmäktige den nu gällande kajstrategin för Stockholms hamnar vilken motionärerna menar skulle omsättas i konkreta planer och samverkansprojekt. Motionärerna hänvisar till Strandvägen som ett exempel där kajen förändrats påtagligt med förtöjda båtar varav en del används som restauranger och barer. För att skapa ett levande stråk uppges att denna typ av verksamheter är viktiga. Motionärerna pekar även på Skeppsbron som ett viktigt kajstråk där de anser att de restauranger och caféer som finns på platen borde få bättre förutsättningar till långsiktighet för sina verksamheter.

Vidare anser motionärerna att det saknas tydliga riktlinjer och de efterlyser en guide om vad och hur man får bygga. Lösningen som föreslås är en byggnadsordning och en plan för helheten som kan ge ett bättre stöd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen projekt öst på exploateringskontoret.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret delar synen på att en del kajer kan utvecklas och förbättras. Kontorets bedömning är att om nya byggrätter ska prövas så behöver nya detaljplaner tas fram för de platserna, nya detaljplaner beställer exploateringsnämnden av stadsbyggnadsnämnden. Kontorets möjlighet till ombyggnation av allmän plats bekostas i normalfallet och täcks upp av en intäkt i form av försäljning av mark eller annan upplåtelse av mark i samband med genomförandet av ett detaljplaneprojekt.

Staden genom exploateringsnämnden upplåter mark genom arrende till Stockholms Hamn AB för hamnändamål samt därmed förenlig verksamhet för flertalet kajer. Tillhörande vattenområden ingår i nyttjanderätten för båtarnas angöring och förtöjning samt för båttrafik.

Rådigheten över kajerna är huvudsakligen trafikkontorets ansvar tillsammans med Stockholms Hamn AB, då kajerna oftast är planlagda som allmän platsmark. Stockholms Hamn AB har ett avtal med exploateringskontoret där de arrenderar vissa sträckor av kajerna längs Stockholm innerstad. För de sträckor som inte ligger inom hamnavtalet ansvarar exploateringskontoret. Efter att kajstrategin antogs i kommunfullmäktige juni 2022 har tjänstepersoner från berörda förvaltningar träffats i en mötesserie med Stockholms Hamn AB som sammankallande. Fokus för arbetet har varit att se hur Söder Mälarstrand kan utvecklas och en förstudie för detta stråk håller på att tas fram. Det som tagits fram hittills på sträckan är en så kallad kajbalkong som invigdes november 2023 samt en passagerarfärja som går från Söder Mälarstrand till Kungsholmen. Under sommaren 2023 testades även platsen för en av trafikkontorets sommarplatser. En kajbalkong finns även på Kungsholmen, det är ett flytdäck uppbyggt av moduler som kan byggas ut och kombineras på olika sätt. Kajbalkonger möbleras med sittmöbler och växter och bjuder in till rekreation vid vattnet. De kan även inredas med en nätkasse med ris och kvistar under bryggan vilket är bra för fiskar.

Motionärerna vill att kajstrategin efterlevs fullt ut samt att berörda nämnders och bolags efterlevnad av kajstrategin årligen följs upp och redovisas. Kajstrategin hänger nära samman med de strategier, planer och policyer som redan finns framtagna för stadens utveckling. Exploateringskontoret anser att det samarbetsforum som finns för kajstrategin idag är tillräckligt.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringskontoret föreslår att exploateringsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

Slut

Bilaga

1. Motion av Annika Elmlund och Dennis Wedin, båda (M), om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet